

GLASOVA Panorama

KRANJ, 23. JUNIJA 1962 — LETO II STEVILKA 24

Turizem zблиžuje ljudi vseh narodnosti

Ljudje iščejo morje

Prvi napad tujih turistov je zaustavljen na morju - Tujci ne potujejo v kočijah, zato se ustavljajo pred bencinskimi črpalkami - Zapornice v zraku

Ne razpolagamo s točno statistiko, kolikokrat se dnevno dvignejo zapornice na naših obmejnih prehodih. Po zadnjih poročilih so zapornice kar precej v zraku. Tujce začnemo opaziti pri nas najprej na cestah prvega reda, zakaj v turističnih mesecih postajajo te cest preozke (za pjanice so preozke že v najhujši zimi). V Kr. gori so našli, da roma skozi ta turistični kraj dnevno okoli 1200 vozil (s prikolicami seveda). V Kranju do sedaj še nihče ni prišel na idejo, da bi prešel vozila, čeprav je med Kranjsko goro in Kranjem kar več važnih cestnih križišč. Avtomobili rdeče, sive in črne barve s šolozori na strehah in s spalnicami kot prikolicami drvi-jo proti morju. Naše morje ima v tujini najmanj takšen sloves kot Gavrilovičeve sa-lame.

Če turiste opazujete več let zapored, na njih ne boste odkrili notranjih in zunanjih sprememb. Fasade turistov so stare. Zepi približno enako globoki in pogledi z ob-reznim: »I am sorry...« - Avtobusi s starkami in gan-tinimi gospodi parkirajo pred hoteli prvega razreda. Harke z naočniki dremajo v

naslonjačih in pri tem uja-mejo še kakšno razlago vodi-čev.

Dušan Vučković se je tega dne vrnil z dela kmalu po drugi uri popoldne. Zapo-slen je bil kot strugar pri podjetju »Vodovod«. Ko sta se okoli 18. ure vrnila do-mov tudi zakonca Jamnik (Ladislav Jamnik je zaposlen v tovarni »Standard«, njego-va žena pa v »Tekstilindus«), je Vučković že močno vinjen praznil steklenico žganja. Na kozarček žganja je v svojo kletno sobico povabil tudi Jamnika. Žena nad tem po-vabilom ni bila navdušena in je zato nasprotovala, da bi se mu mož odzval. Vučko-vič je tedaj začel očitati Jamniku, da je copata, ker pusti, da mu žena ukazuje in

Na turistični borzi so zadnje dni računi odprti. Pred dnevi se je začelo s prihodom švedske skupine in bo trajalo, dokler bo vreme. Morje se ohladi šele v jeseni. — Gorenjska sicer nima morja, moramo pa zato izrabiti pot do morja. Sreča, da veliko poti na morje gre skozi Gorenjsko

Uboj pod Šmarjetno goro

Kranj, 20. junija — V torek popoldne ob pol šestih je Ladislav Jamnik v hiši Šmarjetna gora št. 3 v Kranju do smrti zabodel Dušana Vučkovića. Ta dogodek je zelo presenetil, saj sta Jamnik in Vučković živel v dobrih sosedstvenih odnosih. Vučković je nekaj časa stanoval celo v Jamnikovi sobi, šele pred kratkim se je preselil v kletno sobico. Tragični dogodek se je pripetil po daljšem prepiru in ga lahko označimo predvsem za nesrečno naključje. Na oddelku za notranje zadeve pri OLO smo zvedeli za nekatere podrobnosti

to celo žena, ki je prav malo vredna, češ da mu je 9. maja ukradla 10 tisoč dinarjev.

Razumljivo, da se je takoj nato vnel hud prepir. Jamnikova žena je odšla v sobo, kjer je imel Vučković še nekaj svojih stvari in jih vrgla v vežo. Prijela je celo burkle in z njimi udarila Vučkovića. Ta jo je krepko uda-

ril s pestjo. Med tem se je že zbralo nekaj ljudi, ki so ju skupaj z Jamnikom prosili, naj nehata s prepikom in se, če imata vzroke, raje poravnata na sodišču. Jamnik je potem odšel v kuhinjo in vzel iz žepa nož, da bi si odrezal kruh. Med tem je Vučković vdrl v Jamnikovo spalnico, Jamnikova žena

pa je šla za njim in ga skušala spraviti iz sobe. Tedaj jo je močno udaril in Jamnik je z nožem v roki pritekkel, da bi posredoval. Ko si je prizadeval, da bi ju ločil, je zabodel Vučkovića v prsi. Takoj nato sta z ženo odhitela na postajo Ljudske milice povedati, kaj se je zgodilo. Jamnik je bil prepričan, da je Vučkovića le nekoliko oprasnil, vendar je bil ta mrtev, še preden je prišla komisija. Jamnika so priprli, primer pa je prevzel preiskovalni sodnik. — M. S.

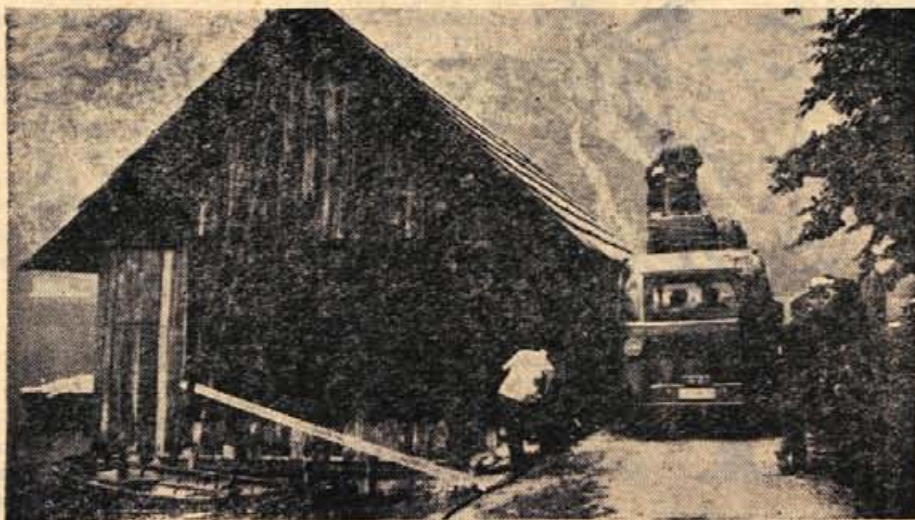
Filmarji v Bohinju

V sredo se je ustavila za 6 dni v Bohinju filmska ekipa »Piran-film« iz Münchna (prvi film je ta proizvodna

hiša namreč posnela v piranskih ateljejih pred nekaj leti in od takrat se tako imenuje), ki ji nudi tehnične usluge ljubljanski »Filmservis« in bo posnela nekaj prizorov. Gre namreč za glasbeno komedijo, ki nosi še delovni naslov »Kolumbus«, ki jo režira Helmuth M. Backhaus, ki je sicer bolj poznan kot scenograf. V filmu igrajo Selma Karlovac, in Vivi Bach v glavnih ženskih vlogah ter Chris Howland, znan popevkar, v moški vlogi. Pri tem naj omenimo, da je scenograf v tem filmu ljubljčan inž. Mirko Lipužič.

Zgodba obravnava skupino mladih študentov, ki potujejo iz Alp na morje z denarjem, ki so ga dobili za nagrado v barih, kjer nagrajujejo neznane talente. Potujejo pa s starim avtobusom, ki jim med potjo da pregla-vice (na sliki), ko ga pripravljajo za snemanje.

St. S.

EKIPA FILMARJEV PRI PRIPRAVAH ZA PRVE POSNETKE V BOHINJU

VOJNE V LAOSU JE PO VSEJ VERJETNOSTI KO-NEC. ŽENE Z OTROCI NA HRBTU SE VRAČAJO NA SVOJE DOMOVE

EVROPSKI KLJUČ

Malo mednarodnih problemov v povojni dobi je bilo tako slabo obrazloženih in tako dolgo v razpravi kot oblika gospodarskega in političnega združevanja dežel Zahodne Evrope. Nastala je velika zmešnjava. Za to niso krivi samo tisti, ki jim je znano v čem je bistvo problema, temveč tudi tisti, ki govorijo eno, delajo pa drugače. Evropsko združevanje v skupno tržišče ni niti evropsko niti skupno, saj se je že davno izrodilo v tabor skupine držav, ki je naperjen proti Evropi. Načelo združevanja se je v praksi spremenilo v nasprotje in zapostavljanje.

KAKSNA IN ČIGAVA EVROPA

Če ledi političnega združevanja obstajajo podobne zmešnjave. Gospodarstva namreč več ni mogoče ločevati od politike. Skupno tržišče je spričo tega zamisljeno ne kot cilj sam po sebi, temveč kot temelj skupne države. Toda zamisli združevanja najbolj razdvajajo skupino držav, ki se nameravajo združiti. Med šestorico evropskih držav je precej »kamnovi spotike«.

Ideje o evropskem združevanju je francoskega porekla. Izšla je iz občutka Francozov, da Francija ni več velesila in da ne more biti sama po sebi, temveč samo s pomočjo evropske skupnosti držav. Ideja je nastala in razvijana v glavnem tako: Evropa je bila stoletja »popok sveta«. Takšna kot je sedaj, je postala kvečjemu »slepice«. Nastala so nova, velika središča svetovne politike. Evropa še vedno razpolaga z velikimi zalogami političnih izkušenj,

tehničnega znanja in gospodarskimi zmogljivostmi, ki jih ne moremo primerjati z ostalimi celinami in velesilami. Razdrobljeno Evropo je treba združiti in iz nje napraviti velesilo, ki bi bila gospodovati v svetu.

To so sanje, ki v sedanjih političnih prilikah v Evropi in na svetu skoraj niso uresničevati resda v omejenem krogu, saj se je za njo ogrelo samo šest zahodnoevropskih držav. To bi bila »Mala Evropa«, ki pa bi sčasoma postala velesila, ki bi izravnala tehtnico med Vzhodom in Zahodom. Francija bi imela v tej skupnosti vodilno vlogo.

NEMSKI RACUNI

Zahodni Nemci so se po lastili francoske ideje in se začeli za njo ogrevati. Na to jih silijo posebni razlogi. Nemci imajo slabe izkušnje s svojim nacionalizmom. Nemški nacionalizem ni privlačen za ostale evropske narode. Poraze v dveh največjih vojnah svetovne zgodovine

so Nemci pripisali na račun pretiranega nacionalizma. Nacionalizem kot največji in najbolj usodni kompleks nemške narodnosti je bil nevaren, da Nemčija zopet ne zaide po stari poti. V teh razmerah so Nemci videli v nadnacionalnih idejah rešilno bilko. Prijateljstvo med Nemčijo in Francijo nikoli ni bilo tako pristno kot sedaj. To zблиžanje ni neki znak prijateljstva, temveč strah obeh dežel, če bi šli vsaka po svoji poti. V prijateljstvu vidita obe možnost zopet zagospodariti v Evropi, če bosta šli po skupni poti.

Italija je prav tako sprejela idejo združevanja, vendar že bolj previdno in z razmišljanjem. Italija nima enakih ambicij v Evropi, kot jih gojita Pariz in Bonn. Za nadnacionalno državo se zavzemajo tudi tri najmanjše zahodnoevropske dežele: Belgija, Nizozemska in Luksemburška, ki imajo dovolj razlogov, da jih je strah nemškega nacionalizma. Imajo pa tudi najmanj pogojev, da se pred njim ubranijo. Zdi se jim, da jim je združevanje najboljša obramba pred nemško nevarnostjo.

SEST IDEJ IN SEST UGOVOROV

Od soglasja v taboru šestorice ni ostalo veliko. Stališča so se spreminjala in dopolnjevala. Nastale so splošne spremembe glede združevanja. Te so prišle posebno do izraza v deželi, kjer je ideja evropskega združevanja nastala. Od prihoda de Gaullea na oblast je francoska ideja dobila povsem drugačen videz. Francoski po-

glavar meni, da je nadnacionalna država morost. To pa ne pomeni, da je de Gaulle proti združevanju. Postaviti ga želi na novi princip, ki pa ni dovolj jasn. Jasno pa je kaj de Gaulle želi. Namesto nadnacionalne države želi zvezo združenih držav, v kateri bi

be, drugi že razoračano odgovarjajo, da »Evropa ne bo nikoli našla sebe« s sredstvi, ki se jih sedaj poslužuje.

Rekli so.

»Prisiljen sem, da spreminjam Belo bišo v restavracijo za umetnike, ker me umetniki nikoli ne povabijo na dom v goste.«

John Kennedy, predsednik ZDA

»Nič ni bolj neprijetno kot srečanje prepoštenega človeka z drugim prepoštenim človekom.«

Lord Home, britanski zunanji minister

»Povprečna dolžina življenja je vedno daljša, isto pa, kar lahko od življenja pričakujemo, postaja vedno manjše.«

Hans Habe, nemški književnik

»Osnovno pravilo v vojnih urbenikih bi moralo biti: Ne korakaj proti Moskvi.«

Lord Montgomery, britanski feldmaršal

»Britanska država upravlja ima precej podobnosti z Rolls-Roycem: vemo, da je najboljši stroj na svetu, toda ne vemo, kaj lahko z njo začnemo.«

Richard Butler, britanski notranji minister

Zanimivosti

POLET NA MESEC ČEZ PET LET

Pred kratkim je bil na obisku v Tokiu na Japonskem Sovjetski kozmonavt Jurij Gagarin. Novinarjem je povedal, da v Sovjetski zvezi vsemirske raziskave hitro napreduje, tako da bo do poleta na Mesec prišlo prej kot ljudje pričakujejo. Verjetno bo človeška noga stopila na Mesec čez pet let.

GLOBINA SREDOZEMSKEGA MORJA

Sovjetski znanstveniki so izmerili, da največja globina Sredozemskega morja ni 5.015 metrov, temveč 5.120 metrov. Ta globina je izmerjena na višini srednje Grčije.

CHARLES DE GAULLE: KAJ BO Z EVROPO-POPKOM SVETA?

vsak odločal v sorazmerju z močjo in velikostjo.

Francoska zamisel je v nasprotju z nemškim načrtom o popolnem združevanju. Vendar Bonn ne nastopa načelno proti francoskim pobudam. Najodločnejše so se postavile de Gaullovemu načrtu porobu tri države: Belgija, Nizozemska in Luksemburška. Andre Spaak, vnet pobornik evropskega združevanja, je v jezi dejal, da prihodnost Evrope ne more biti odvisna od »duševnega obzora dveh starcev, ki sta se zagledala v preteklost«.

Ni več nobena skrivnost, da je Francija proti sprejetju Velike Britanije. De Gaulle pravi, da je Velika Britanija otok in da ni v pravem pomenu Evropa. Evropa bi s pristopom Velike Britanije izgubila svoj »pravi obraz«. Pristojnost Velike Britanije bi uničila njegove ambicije, da Francija zadrži vodilno mesto v tej zvezi.

To še ni vse. Nasprotja med posameznimi deželami so vedno večja in očitnejša. Vse to vzbuja dvome, da takšno združevanje samo pospešuje razdruževanje. Medtem ko nekateri opozarjajo, da »Evropa mora najti se-

KONRAD ADENAUER: SKRIVAM SE ZA DE GAULLOVIM NOSOM

globus • globus • globus

NOVA VERA

V Melbourneu se je začela nevsakdanja sodna obravnavo. Nova verska sekta nam-

Križem po svetu

Moskva

Tiskovni zastopnik predsednika Kennedyja, Pierre Salinger, ki je bil pred kratkim na obisku v Moskvi, se je s predsednikom Hruščevom pogovarjal tudi o Nemčiji. Pri tem je Hruščev povedal, da Berlin sicer ni najvažnejša točka svetovne politike, morali pa bi berlinsko krizo še letos rešili.

Washington

Od devetnajstih poslank, kolikor jih je v amerškem kongresu, je devet vdov, ki so poslanski sedež dobile po smrti svojih mož. Skupina vdov se bo v tem letu povečala še za dve ženi, ki se potegujeta za sedeže svojih prežgodaj umrlih mož.

več prepoveduje svojim vernikom kajenje, poslušanje valja in gledanje televizije. Razen tega uči vernike, da zapuščajo zakonec. Tožbo pred sodiščem je vložil neki mož, družinski oče, ki ga je pod vplivom nove vere zapustila žena z otroki.

SPREJEM ZA VOJVODO

Na sprejemu v čast moža britanske kraljice vojvoda Philipa je prišlo v glavnem mestu Urugvaja v Montevideo do zelo »vročih« prizorov. Ko se je vojvodi približal sovjetski veleposlanik in ga pozdravil v angleščini, se je vojvoda začudil: »Kako da govorite tako dobro angleščino?« — »Bil sem šest let v Združenih državah, veličanstvo,« je odgovoril Rus. Nato pa je dejal vojvoda z nasmehom: »Ja, ja, tam govorijo jezik, ki je našemu precej podoben.«

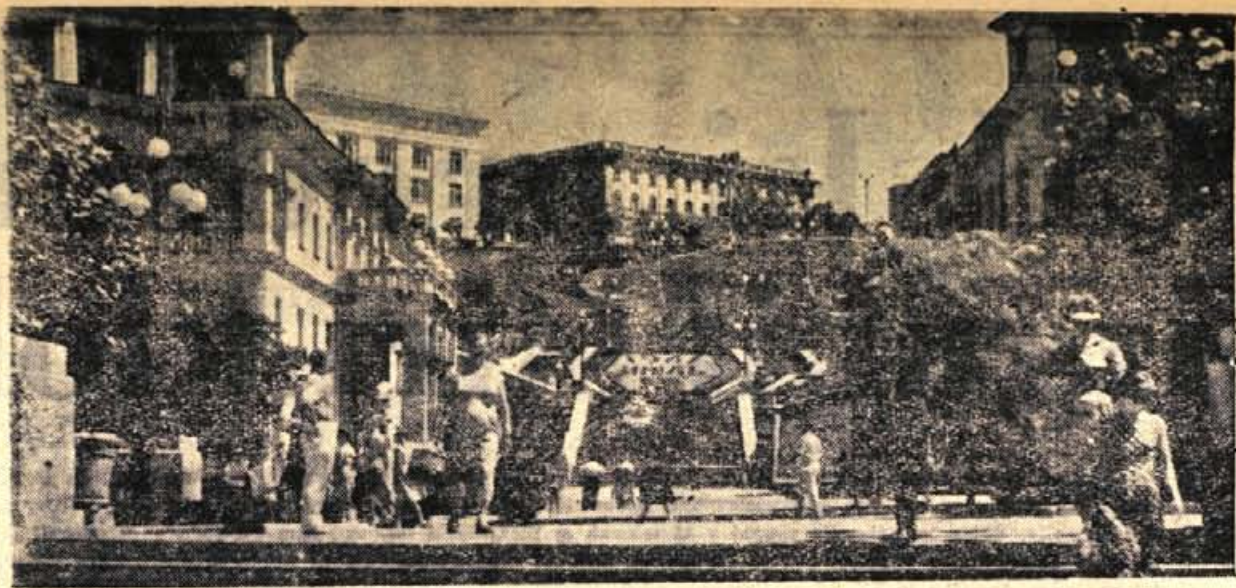
NEW YORK ČUDNO MESTO

Ze dolgo je znano, da v New Yorku živi več Italijanov kot v Rimu, več Židov kot v Tel Avivu, več Ircev kot v Dublinu in več Portorikancev kot v glavnem mestu Portorica.

Pogledu Sevastopola, izgov in spomenikov, smo si v pristanišču ogledali še spomenik potopljenim ladjam. V krimski vojni so Rusi ob vходу v pristanišče potopili svoje ladje in s tem zaprli pot sovražnim ladjam, da niso moge v pristanišče, in od tam obstreljevali mesto. V spomin na to so v zalivu postavili mogočen spomenik. Posebni del pristanišča imenujejo »Grofovsko pristanišče«, vanj prideš skozi mogočen portalni vhod. Tam so nekdanji velikaši imeli svoje pristanišče.

V mestu imajo na več krajih napravljene koledarje iz cvetja, tako da datum menjajo vsak dan. V parkih in zelenicah pa imajo iz cvetja napravljene razne živali, npr. mačke, labode in druge živali.

Ob vračanju iz Sevastopola smo se ustavili na Sapun gori. Sapun gora je bila prizorišče največjih borb na Krimu v drugi svetovni vojni. Največji in zaključni boji so se začeli tam 7. maja 1944. Za spomin na ta dan so na vrhu gore postavili muzej, v njem pa, po vzorcu »Panorame« iz Sevastopola, naredili »Diaramo«. Memin, da slehernemu obiskovavcu tega muzeja zastaja dih, ko iz tako neposredne bližine gleda živo upodobljene grozote vojne. Ko ogleduješ to več deset metrov dolgo sliko, ki je v polkrogu opeta na steno, imaš občutek, da stojiš sredi utrjenih nemških položajev, ki jih iz vseh strani v jurišu napadajo rdečearmejci. Vodnica nam je razlagala: »Poglejte, to je borec... iz Moskve, ki se je vrغل čez žične ovire, da je lahko čezenj njegov vod prodrl v nemške rove, tamle pa je seržant... iz Harkova, ki je s svojimi prsmi zakril nemški bunker, da so ga tačas njegovi borci minirali.« Vse naokrog leže trupla in ranjenci, v jarkih pa se krčevito branijo Nemci. Vsa to množico vojakov, ki jim je sila po ubijanju in želja po samopohranitvi spaliča obraze, obstreljujejo še letala. Ob ogledovanju, pa čeprav le slike, človek iskreno želi, da bi se take vojne ne ponovile več.

SEVASTOPOL, ZNANA ČRNOMORSKA UTRDBA IZ MNOGIH VOJN V ZGODOVINI. VOZADJU CVETLIČNI KOLEDAR

GROBNICA NARODNIH HEROJEV

Okoli muzeja je razstavljeno težko orožje, ki so ga uporabljali Rusi, med njimi tudi tako imenovane »Stalinove orgle«. Ob opisovanju teh bojev nam je vodnica pripovedovala: »7. maja so Rusi začeli z ofenzivo na Sapun gori, 9. maja so osvobodili Sevastopol in 12. maja 1944 je bil dokončno osvobojen ves Krim. Izmed junakov v teh bojih so jih proglasili 150 za narodne heroje.«

Diaramo, spomenik, veliko grobnico in lepo urejeno okolico obišče dnevno več sto turistov. Poleg svoje zgodovine je Sapun gora turistično privlačna zaradi lepega razgleda in — kar je tudi važno, lahko je dostopna.

Dnevi, odmerjeni za bivanje v Kurpatih in za izlete po Krimu, so se naglo bližali h koncu. Jezika smo se že toliko privadili, da nismo več čakali na prevode našega tolmača.

Na večer pred našim odhodom so že drugi nam v čast kršili sanatorijski red. Poslovični banket, ki so nam ga priredili v slovo, je namesto do 23. ure, trajal do polnoči. Ugotovil sem, da pregovor »v vinu je resnica« drži. Nekaterim, navadno zelo molčelim tovarišem iz

Zapiski s poti po Sovjetski zvezi

Prvič v zraku

drugih držav, se je namreč Bosnu? Vjerovatno Gagarin nikad ne bi bio kozmonavt, da voli zemljo kao ja-.

»Pozor, pozor, izpustite črnilo iz nalivnih peres. Zaradi velikega zračnega pritiska, vam črnilo lahko zamaže obleko,« je preko zvočnika opozarjal nežen glasek, prav takrat, ko je po tekočem traku naša priljaga že drsela v trup letala.

Na posebnem avtomobilu so bile nameščene stopnice, po katerih smo se povzpeli v letalo. Prijazne, v svetlo sive uniforme oblečene stewardesse, so nam odkazale prostore; dobil sem ga prav nad krili, pod katerimi so kmalu oglušujoče zahrumeli ogromni reaktivni motorji. Ko je letalo zdrvelo po pisti, na katero so ga kot vlačilci pripeljali veliki tovornjaki, smo začutili še nekoliko sunkov s tem, da se je letalo nekajkrat odtrgalo in se spet dotaknilo tal, potem pa smo se naglo dvignili. Pred začetkom letenja so nam priporočili naj bomo med dviganjem in spuščanjem privezani, na določeni višini pa tega ni treba. Strah, ki sem ga imel pred poletom, je ob udobju hitro minil. Ne vem koliko sedežev je imelo letalo, upam pa trditi, da več kot 100.

LETALO JE DVA RUBLJA DRAŽJE

VSZ je potniški letalski promet zelo razvit. Zaradi velikih razdalj in dostopnih cen se ljudje letal zelo poslužujejo. Ze v Kurpatih nam je veliko dopustnikov pripovedovalo, da so iz Moskve ali Leningrada prispeli na dopust z letalom. »Plačam dva rublja več kot za spalnik v vlakcu, s tem pa navadno po severnjaški navadi preračunali Leningrajčani. Kakor v vseh večjih mestih, je tudi v Simferopolu veliko, moderno letališče. Po tehtanju in odpremi priljage smo odšli na letališče, kjer smo z zanimanjem opazovali velike »jeklene ptiče«. Precej nas je bilo v skupini takih, ki se z letalom še nismo vozili. Prijatelj Ostoje (navadno smo ga klicali Bosanec) je pol v šali, pol zares, izražal svojo tremo takole: »Jao oči moje, dal' ču ikad još videt' moju kulturamaj pa so bile iz višine

videti kakor raznobavne razglednice. Pravo doživetje pa je bilo dviganje nad oblake. Kakor da v temi sobi nenadoma vključiš reflektor, obsije sonce letalo, ko prodre oblake. Pogled ti počiva na oblakih, ki kakor svetlo s soncem obsijani sneg kipijo pod teboj. Po približno 34 ure dviganja so nam povedali, da smo na določeni višini 10.000 m, da letimo s hitrostjo 900 km na uro in da je temperatura zunaj letala -40° C. Ne vem, če mi je kosilo že kdaj tako teknilo kakor tokrat. Ruski »brčej perutnino, pecivo, sadje in obvezno ruski čaj so nam servirali kar na mizice pred sedežem. Po kosilu sem, kot se spodobi, zadremal, kmalu pa me je, razen stewardesse, ki je ponujala bombone, zbudil zoprn pritisk v ušesih. Nič kaj prijetno ni, ko ugotoviš, da samega sebe ne slišiš. Ker je bilo v Leningradu deževno vreme, je pilot izkoristil čas, ko je bilo vedro, in se spuščal hitreje kot običajno. Zanimiv je iz letala pogled na tako veliko letališče. Letala vseh vrst in velikosti se nenehno spuščajo in dvigajo, avtomobili z vlačilci, cisternami, tekočimi trakovi in stopnicami z drzno naglico brzijo na vse strani, radarske antene se vrtijo, vse to je kakor brez reda, vendar se vse to centralno vodi v veliki stavbi na letališču, kamor se stekajo in od koder prihajajo reke ljudi. Se neka sunkov in že drvi naše letalo po pisti leningrajskega letališča. Iz Krima do Baltika smo torej leteli komaj dve uri in pol. Ob dnevu, ko sem doživel letalski krst, moram opisati še dve stvari: Zjutraj smo se kopali v toplen Črnem morju, popoldne pa smo že močili (samo roke) v mrzlem po zračni poti več kot 2.000 km oddaljenem Baltičkem morju. Zajtrkovali smo na Krimu, kosili v letalu v višini 10.000 m nekje nad Ukrajinoj večerjali pa smo v Leningradu. Res, dosežki tehnike so koristni, če jih človek uporablja za svoje udobje in napredek.

DIORAMA, SPOMENIK PADLIM NA SAPUN-GORI NA KRIMU, KI SI GA POTNIKI OGLEDUJEJO Z VELIKIM ZANIMANJEM

Čilski predsednik izgubil štiri klobuke

Zlati pokal Julesa Rimeta spet pri Brazilcih • Nas je poraz s Čehoslovaško tako razočaral, da štejemo 4. mesto Jugoslavije za neuspeh • Jugoslovanski nogometaši so v 6 tekmah dosegli toliko golov kot Italija, Argentina, Španija, Svica in Bolgarija skupaj v 15 tekmah • Elektronski možgani nam ne bodo napovedovali prihodnosti • Najmočnejša skupina v Vini del Mar • Klobuki predsednika Čila in prognoza predsednika Braziliije 1:3 za Južno Ameriko in 7,7:8,2 za Evropo

Sedmo svetovno nogometno prvenstvo, ki se je po 19 dneh napetega pričakovanja končalo v glavnem čilskem mestu Santiagu, je spet prineslo zmago »južnoameriškega temperamenta« nad »evropskim znanjem«. To je bil menda zadnji obračun mojstrov nogomence žoge stare Evrope in Južne Amerike, zakaj strokovnjaki napovedujejo čez 4 leta v Angliji, kjer bo 8. prvenstvo, že tro- ali četverboj kontinentov, saj azijski in afriški narodi v nogometu nezadržno napredujejo. Na dosedanjih svetovnih prvenstvih so doslej trikrat zmagale evropske reprezentance, z nedeljsko finalno zmago Braziliije nad Čehoslovaško pa so južnoameriška moštva pospravila svoj četrti pokal Julesa Rimeta, tako da je sedaj stanje »dvo-boja« 4:3 za Južno Ameriko. Kako so reprezentance po vrsti osvajale svetovna prvenstva:

- leta
- 1930 v Urugvaju – Urugvaj
- 1934 v Italiji – Italija
- 1938 v Franciji – Italija
- 1950 v Braziliji – Urugvaj
- 1954 v Švici – Nemčija
- 1958 na Švedskem – Brazilija
- 1962 v Čilu – Brazilija
- 1966 v Angliji – ?

Ce se bo zgodovina »aritmetsko ponovila«, mora čez

štiri leta Nemčija osvojiti najvišji naslov...? Iz prvih štirih prvenstev namreč vidimo, da Urugvaj oklepa dvakratno zmago Italije, v drugih štirih pa naj bi Nemčija oklepala dvakratno zaporedno zmago Braziliije.

ČEHI SO PRESENETILI

Na prejšnjih prvenstvih je reprezentanca Čehoslovaške nekako nazadovala, saj je z 2. mesta leta 1934 zdrsnila na 5.-8. leta 1938 ter 9.-12. leta 1954 in 1958. Tudi letos ji v skupini z Brazilijo in Španijo niso pripisovali uspeha, pa je vendar prišla do finala in spet zvojila pomembno drugo mesto. Ko so Čehi v četrtfinalu premagali Madžare z 1:0, Jugoslovani pa Zahodne Nemce z enakim rezultatom, so bili naši optimistično razpoloženi. Sekularac je dejal: prvi bomo! Priča smo bili, da ni šlo po sreči. Tedaj je Čehi prevzel optimizem in trener Vytlačil je dejal: naredili bomo največjo senzacijo prvenstva – premagali bomo Brazilce! Vendar tudi Brazilci niso pozabili, da so nepremagljivi. Poškodovani Pele je izjavil: ste videj Amarilda; prepričan sem, da bo Brazilija prva na cilju.

Kljub porazu v finalu, so Čehi vse močno presenetili. Edini se tudi lahko pohvali-

jo, da so pri Brazilcih iztržili neodločen rezultat (v predtekmovanju), kar ni uspelo nobeni drugi reprezentanci, čeprav so igrali še s štirimi drugimi. – Četrto mesto tudi za Jugoslavijo ni neuspeh, seveda pa se strinjamo, da bi z več sreče proti Čehoslovaški ali Čilu, prav lahko dosegli več.

MREŽE SO VZDRŽALE

Skupno so igralci v Čilu »zabili« 89 golov na 32 tekmah, kar je nekaj manj kot povprečno 3 na eni tekmi. Največ jih je padlo v srečanju Sovjetska zveza : Kolumbija – osem, kar štiri tekme pa so se končale brez zadetkov. Največ golov so dali Brazilci (14), takoj za njimi pa Jugoslovani in Čileni (po 10). Uspeh jugoslovanskih napadavcev je s tem dosti velik, saj so v 3 tekmah prav tolikokrat zatresli nasprotnikom mrežo, kot Italijani, Argentinci, Španci, Svicarji in Bolgari skupaj v 15 tekmah. Najmanj golov so prejeli Nemci in Italijani (po 2), največkrat zadeto mrežo pa imajo Kolumbijci – 11-krat.

BOLJE ZA EVROPO

Napravili smo zanimiv poskus. Vse reprezentance smo ocenili s točkami po njihovi uvrstitvi, tako da je prvoplasirana Brazilija

dobila 16, Čehoslovaška 15 točk itd. Ko smo sestili ocene za Evropska moštva in seštevek delili z 10 (toliko evropskih reprezentanc je na prvenstvu sodelovalo), smo dobili število 8,7, medtem ko smo za Južnoameričane dobili le 8,2 – torej so nogometaši »starega kontinenta« v Čilu želi večji uspeh.

Po istem načinu smo tudi ugotovili, da je bila začetna skupina najmočnejša v Vini del Mar (Brazilija, Čehoslovaška, Španija, Mehika – 42 točk), sledi Santiago (Čile, Nemčija, Italija, Svica – 34 točk), šele nato pa Arica (Jugoslavija, Sovjetska zveza, Urugvaj, Kolumbija – 30 točk) in Rancagua (Madžarska, Anglija, Argentina, Bolgarija – 30 točk).

»URAL 2« SE MOTI

Moskovski elektronski možgani »Ural 2« so pred začetkom svetovnega prvenstva napovedali vrstni red reprezentanc, vendar so se v napovedih tako zmotili, da sedaj prav gotovo zardevajo. Čeprav so stroji »upoštevali« vse podatke o reprezentancah: njihova dosedanja srečanja, podnebje v Čilu, psihološke čimtelje (navijači), se niti ena prognoza ni uresničila. Za Jugoslavijo so npr. »izračunali«, da niti v četrtfinale ne bo

prišla, prav tako ne za Čile in Čehoslovaško, ki sta sodelovali v četrtfinalu (in naprej), medtem ko resnici ustreza napoved, da se iz Rancagua uvrstita v nadaljnje tekmovanje Madžarska in Anglija. »Ural 2« je še napovedal, da bo reprezentanca Sovjetske zveze osvojila prvo mesto!!

NA NAJVIŠJI RAVNI

Od številnih zgodbic iz Čila sta zanimivi tudi ti dve – na najvišji ravni.

Predsednik Čila Horhe Alessandri se je izkazal kot velik ljubitelj nogometa, saj si je ogledal vse tekme domače reprezentance. Ob vsakem голу je predsednik vrgl klobuk v zrak. Štirikrat ga je vrgl previsoko in ga ni dobil nazaj... štirje gledavci pa imajo nanj lep spomin.

Predsednik Braziliije Goulart je dan, ko so se njihovi nogometaši vrnili v domovino, proglasil za narodni praznik. Pravijo, da je Goulart pred tekmo s Čehoslovaško pravilno napovedal zmago Braziliije (celo število golov) ...

ČILE 1962

Brazilija	6	5	1	0	14:5	11
Čehoslovaška	6	3	1	2	7:7	7
Čile	6	4	0	2	10:8	8
Jugoslavija	6	3	0	3	10:7	6
Madžarska	6	2	1	1	8:3	5
Nemčija	4	2	1	1	4:2	5
Sovj. zveza	4	2	1	1	9:7	5
Anglija	4	1	1	2	5:6	3
Italija	3	1	1	1	3:2	3
Argentina	3	1	1	1	2:3	3
Španija	3	1	0	2	2:3	2
Mehika	3	1	0	2	3:1	2
Urugvaj	3	1	0	2	4:6	2
Kolumbija	3	0	1	2	5:11	1
Bolgarija	3	0	1	2	1:7	1
Svica	3	0	0	3	2:8	0

Jože Zontar

REKA JE NAŠA NAJVEČJA IN NAJBOLJŠE OPREMLJENA LUKA. V NJEJ SO VSIDRANE VELIKE TUJE IN DOMAČE LADJE. PROMET SKOZI REŠKO PRISTANIŠČE JE IZ LETA V LETO VEČJ. BLAGO, KI GA IZTOVARJAJO IN NAKLADAJO POTUJE IN PRIHAJA IZ CELEGA SVETA. REKA NI SAMO NAŠE PRISTANIŠČE, AMPAK GRE SKOZI REKO TUDI VELIKO BLAGA ZA AVSTRILJO IN MADŽARSKO

Kroparski običaji so oživeli

Pripoved starega oglarja

Cprav je delo dandanes mehanizirano, je v Kropi še vedno ohranjen kovaški, žebljarski značaj. Sivolasi kovači so po letu dni minulo nedeljo zopet oživeli v vigenju »Vice«. Kovali so žeblje, med njimi tudi ženske, tako kot nekoč pred davnimi leti, toda le za radovedne turiste, ki so prihiteli na drugi »žebljarski dan«.

Novo- sadski plesavec v Parizu

**Stevan Grebeldin-
ger se je uvrstil
med najboljše ba-
letnike v Parizu**

Ko se je pred leti v predstavi baleta narodnega gledališča v Beogradu predstavil učence baletne šole iz Novega Sada Stevan Grebeldin-ger, je na mah osvojil gledavce. Odslej je šla njegova pot izredno sirmo navzgor. Predstava beogradskega baleta »Čedežni mandarin« v Gledališču narodov v Parizu leta 1959, kjer je plesal skupaj z Dušanko Sifnios, je izzvala pravo senzacijo. V treh letih nastopanja je postal eden izmed peščice vodilnih plesavcev v beogradskega narodnem gledališču, takoj nato pa je začel osvajati tudi Pariz — mesto z izredno baletno tradicijo.

V Pariz je odšel zaradi nadaljnjega šolanja. Njegove izredni talenti za ples mu je pomagal, da je dobil mesto med najboljšimi v pariških baletnih skupinah. Ko je znani filmski režiser Jean Renoir pripravil balet »Sod smodnika« je med imeni najboljših plesavcev izbral prav Grebeldingerja za nosilca glavne vloge. Ta vloga mu je prinesla še eno priznanje — trajno prijateljstva z režiserjem Renairjem. Na zadnjem canskem festivalu so predvajali Renoirov film »Ljubimec iz Terucila«, kjer je Grebeldinger plesal skupaj z znano baletko Ludmilo Cherino.

Ko ga je neki novinar vprašal, kaj je po njegovem mišljenju največ doprineslo, da je postal eden izmed prvih plesavcev Pariza, je odgovoril:

Delo in navdušenje za delo. Toda zdi se mi, da je bil prav uspeh v Beogradu odločilen.

Ne samo kovači, tudi vsi oglarji, nekdanji kroparski rudarji, fužinarji so tokrat oživeli na livadi pod »Spikom«, kjer je bila osrednja slovesnost. Pripovedovali so odraslim in otrokom o svojem delu.

Prišlihnil smo pripovedovanju starega oglarja, 65-letnega Leopolda Kozjeka z Zg. Dobrave pri Kropi:

»Več kot 20 let sem ogaril in drvaril v jelovških gozdovih. Zdaj tu, zdaj tam. Težko je bilo naš delo, a zdravo. Delal sem tudi po 18 ur dnevno, zakaj doma sem imel 10-člansko družino. Ni bilo lahko, Ja... Zdaj sem upokojen, zadnja leta sem bil železničar. Pa me še vedno zamika, da grem v gozdove. Tam je ostalo precej znoja, spominov... No, glejte danes je čisto drugače: stanovskega naraščaja nimamo, le nekaj starih nas je še, mladi se ne zmenijo za naš poklic. Jaz se tudi ne bi, če bi bil še enkrat mlad. Saj veste otroške doklade, socialno zavarovanje, pokojnina...«

● Bi povedali, kako se naređi kopa, kako deluje? — smo postali zvedavi.

»Ja, to pa se ne da povedati v eni sapi. Ni tako enostavno, kot je videti. Temelj puščati zraka. No, saj sem

mora biti rden, ne sme prorekel. Procej papirja bi porabili, da opišete delovanje kop. Koliko sem jih skuhal? — kot bi uganil novo vprašanje in nadaljeval: »Kdo bi se spomnil za vsa leta nazaj, koliko je bilo treba posekati dreves, koliko kop sem postavil, koliko oglja skuhal...«

In še je govoril, da so nosili vođo v »jempi« (neke vrste sodčku), ker so bili izvirki daleč, da je kvaliteta oglja odvisna tudi od oglarja samega, da je bilo potrebno postaviti najprej oglarsko ali »holcarsko« kolibo iz lubja. »Ne pomnim, da bi do danes lekal pri zdravniku kakršnekoli pomoči — je zaključil pripoved oglar v irhastih hlačah, s krušno torbo prek ramena in seveda z obveznim mašnjikom tobaka za pasom ter z visokimi škornji iz trdega usnja zakoračil dalje med ljudi.

STANE ŠKRABAR

»TO JE STOL ZA NOŠENJE DRV ALI »KOPARSKA SMRT«. Z NJIM JE BILO TREBA PRENESTI TUDI DO 100 KUBIKOV DRV DO KOPE« — JE PRISTAVIL KOZJEKOV POLDE (NA SLIKI)

Molk ali življenje

**NOBENE PRIČE ZA PET
TISOČ OSMULJENCEV**

V omenjenem zaporu prestaja kazen 5000 obsojencev; petsto jih je tam zaradi ubojev, tisoč pa zaradi trgovine z mamili. Straži jih 340 stražarjev. Ti so se skupaj z vodstvom kaznilnice znašli pred izredno težkim problemom, ugotovili so namreč, da kaznjenci uživajo mamila. Kaznilnica pa je urejena kot posebno mesto in razne delavnice omogočajo pretihotapljenje mamil, razen tega pa so dovoljeni tudi obiski. Najhuje je to, da tam vlada neusmiljeni gangstrski zakon: kdor spregovori, bo umrl. Zaradi vztrajnega molka pri zaslišanju osumljenecv, so bile vse preiskave brezuspešne.

MAMILO V ČEVLU

Tomy Divers je bil obsojen na šest mesecev zaporne kazni, ker je čuval ukradeno blago. Klobučje tihotapske mreže se je začel odmotavati, ko mu je mati pri obisku izročila neki predmet, on pa si je takoj nato začel zavezovati čevlje. V posebni vdolbinici na podplatu so res našli kroglice z mamilom. Pri zaslišanju Toma in njegove matere so ugotovili, da mu je večkrat prinesla mamilo, da bi mu rešila življenje. Gangsterji so mu namreč zagrozili s smrtjo, če jim ne bo poma-

gal. Nadaljnje raziskave so privedle še do vrste drugih členov tihotapske verige. Toda vsi so bili le posredniki in so, boječ se maščevanja, vztrajno molčali. Nekaj tednov po začetku raziskave je bil zaboden prvi izmed posrednikov, kmalu zatem še drugi. Za drugega niso mogli ugotoviti niti to, kdo ga je zabodel in s čim. Tretji je bil na vrsti Divers. Temu je uprava kaznilnice celo ponudila, da ga premesti v drug zapor, ker so je bal maščevanja, vendar je ponudbo odločil, čes da v nobenem zaporu ne bi bil varen, ker je gangstrski mreža razpredena po vseh kaznilnicah. Sledil je še četrti uboj, ki je dožnja razgibal val ogorčenja med ameriško javnostjo. Uprava zapora se brani, da nima dovolj osebja niti materialnih sredstev, da bi dobro skrbel za zapornike.

Spomlad se je začelo sojenje skupini, ki je bila obtožena zaradi prekupčevanja z drogami. Toda v njej so le posredniki in niti enega zapovedavca. Zaporniki, ki so poklicani kot priče, molčijo kot zapečateni. Javnost pa vztrajno zahteva, da se obsodijo pravi krivci, a ne preplašeni nesrečniki, ki so se ball za svoje življenje, in to upravičeno ball. Zelo malo upanja je, da bi bilo mogoče ta primer kmalu razjasniti.

NEKATERI ČLANI LOVSKE DRUŽINE TRZIC SO PRED DNEVI IMELI ZANIMIV LOV NA LISICE. LISIČJE LEGLO SE JE NAHAJALO V PODLJUBELJU, KOMAJ 100 m OD HISE POD NEKIM SENIKOM. PO PODATKIH, KI SO JIH LOVCI ZBRALI, SO VERJELI, DA SO POD SENIKOM TRI LISICE. PO KONČANEM LOVU SO BILI LOVCI NEMALO PRESENEČENI, KO JE PRED NJIMI LEZALO KAR ŠEST MLADIH LISIČ. PRI DELU JE LOVCEM VNETO POMAĞALA PSIČKA »AJKA«. NA SLIKI TRI MLADE LISICE, KI JIH V TAKSNEM STEVILU REDKO VIDIMO.

Kaj potrebuje novorojenček

Približno 100 stvari je, ki jih potrebuje novi ZEM-LIANČEK, vendar bodoče mamice ne prestrašite se preveč! Ni vam treba vsega naenkrat kupiti. Seveda pa boste že v nosečnosti mislile na stvari, ki jih bo otrok potreboval. Malo si oglejmo, kaj vse potrebuje:

PERILO

- 3 do 6 rjuh iz vpijajoče tkanine (platno za to ni primerno, ker je prehladno),
- 3 do 4 preobleke za ožje,
- 1 do 2 gumijasti platni v velikosti žimnice,
- 2 do 3 podloge za pod posteljno rjuho (najbolje je, če so flanelaste),
- 1 volneno blazino (najbolje iz čiste volne),
- 1 majhno pernico za zimo (polnjeno s puhom),
- 24 plenice velikosti 80x80 centimetrov iz gaze,
- 24 plenice velikosti 40x50 centimetrov iz frotirne tkanine,
- 6 flanelastih plenice velikosti 80x80 centimetrov,
- 4 popkove preveze.

ČE IMATE DOSTIKRAT POVABLJENE GOSTE, BO GOSPODINI TAKA SERVIRNA MIZICA PRITRANILA MARSIKATERI KORAK

Mali nasveti

- Zrcalo obesimo zmeraj tako, da je zavarovano pred neposrednimi sončnimi žarki. Zarki namreč razkrajajoče vplivajo na živostrebno plast na drugi strani stekla; ulti ne postajata lisasta ali se začne celo krusiti.
- Madeže sončnega olja z usnjenih torbic odstranimo s kožo, ki jo pripravimo iz tetraakloroglijka in magnezije. Kožo namažemo na madeže in jo po nekaj urah zbršimo. Potem torbico obdelamo še z dobrim sredstvom za nego usnja.
- Ocvirki slanine, ki pa ne smejo biti preveč zapečeni,

OTROKOVA PRVA GARDEROBA

- 4 do 6 bombaževinastih snajek v dveh velikostih, lahko jih sešijemo same iz ataraga, mehkega perila;
 - 4 do 6 jopic, pletene, bombažaste, v dveh velikostih,
 - 2 jopici, čeprav iz volne — za sprehode v hladnem vremenu,
 - 2 para zob,
 - 4 do 6 slinčkov,
 - 4 do 6 robčkov, ki jih polagamo na blazino, da je dete ne opljuva,
 - 2 para nogavičk,
 - 1 par čevljev za dojenčke.
- Vsa ta oblačila raje kupimo malo večja. Ne sme nas premetiti majhnost novorojenčka, ta bo v prvih mesecih presenetljivo hitro rasel in tako bo svojo garderobo lahko dije imel.

ZA NEGO DEJETA

- Če hočemo imeti popolno opremo, bi potrebovali še naslednje:
- 1 kopalno kad,
 - 1 termometer za merjenje temperature vode,
 - 1 termometer za merjenje telesne temperature,
 - 2 umivalni krpji,
 - 1 otroški puder,
 - 2 frotirki (100x100),
 - 1 stekleničko otroškega olja z dobro kremo za kožo,
 - 1 mehko krtačo za lase,
 - 1 gost glavnik,
 - 1 baby milo.
- Teh toaletnih potrebščin naj ne uporablja noben drug družinski član.

KAKO RAVNAMO Z DOJENČKOVIM PERILOM

Enkrat dnevno — najbolje zjutraj, ko otroka previjemo

- so na drobno naseljeni zelo primeren dodatek juham ali zelenjavi.
- Pregorele varovalke lahko porabimo za brušenje nožev,
- Slonovo kost, ki je porumenela, odrgnemo z laneno trpo namočeno v špirtu.

in nahranimo, operemo še dojenčkave plenice in perilo. Vedno moramo plenice prekuhati; zahtaj sicer bi se lahko razvile na njih zdravju škodljive glive. Tiste plenice, ki so umazane z blatom, najprej operemo najhujše umazanije, splaknemo in potem vse plenice skupaj namočimo v mrzlo milnico. Kuhamo jih 1/4 ure, potem jih temeljito speremo v vroči in nato še v mrzli vodi. Razobesimo jih, če je le mogoče na zrak (sonce). Slabo izprane plenice posušijo in celo dražijo nežno dojenčkovo kožo. Plenice po možnosti vedno prelikamo; gumirano platno pa skrbno umijemo.

KJE BO DETE SPALO?

Vedno moramo skrbeti, da je prostor, kjer spi, zračen. Važno je, da je njegova žimnica dobra, in sicer polnjena naj bo s pravo žimo, sicer so take žimnice drage, a zelo priporočljive. Če si take žimnice le ne moremo oskrbeti, je dobra tudi žimnica, ki je polnjena z morsko travo ali lesno volno. Žimnice s perjem in puhom ne uporabljamo, ker se dojenček lahko potji in prehladi. Paziti moramo, da se stranske stene njegovega ležišča dovolj visoke, tako da nam ne bi padel na tla.

ZDRAV OTROK JE VESEL OTROK. NAS FANTEK NA SLIKI SE TAKO PRISRČNO SMEJE, DA JE PRAV GOTOVO ZADOVOLJEN Z MAMICINO NEGO

Ženes širokimi rameni in ozkimi boki

Dolga leta so bile žene s širokimi rameni prav idealni modni tip, saj so bila povojna leta moderna ženska oblačila vsa vatirana in ta so podelila ženi pečat odločnosti in moškosti. A tako kot se spreminja čas, se tudi moda. Vojne grozote so bile delno pozabljene in želja vsake žene je zopet bila — učinkavati žensko in nežno. Izšli so široki hrbti in stiroglata, pretirano široka ramena, ki so podelila ženski nekak Markulov videz. Torej se bodo žene, če imajo pretirano visoka ramena in morda še celo bujne prsi, izo-

gibale živobarvnim ali svetlikajočim se bluzam. Če bodo imele črnatu obleko, bodo črte tekle navzdol. Na splošno se bodo raje odločile za bolj temne in enobarvne zgornje dele oblek. Izrez naj

bo raje ovalen kot pa kvadraten. Rokava so lahko tudi zelo visoko vstavljena. Pulfiji z ozkimi trikotnimi izrezi vam bodo idealno pristojali, in prav tako široka športna krila.

Proti telesnemu vonju

Vsakdanje umivanje je nujno. Ne samo zaradi zdravja, ampak tudi, da preprečujemo telesni vonj. Ni bolj neprijetnega, če sicer lepo oblečeno dekle zaudarja po potu. Vsak večer pred spanjem se umijemo posebno

skrbno pod pazduho. Voda in milo naj bosta zvečja spremljevalca. Lahko uporabljamo dezodorativno milo. Zjutraj si seveda hitro splaknemo telo, še če nimate, si kupite dezodorativni «Solea-lede», ki se dobi v drogerijah in se namažite pod pazduho. 2-krat podrgnite — zadostuje vam za vse dopoldne. Počutili se boste sveže in čiste.

CESNIJEV KOLAC

Mešaj četrť ure 10 dkg maskebe (surovega masla), 10 dekagramov sladkorja in 2 rumenjaka, prideni limonine lupinice, dodaj menjaje pol žlici 12 dkg moke (ki jo preseješ in zmešaš z 1 pečilnim praškom) in osminko litra mleka. Stresi v dobro pomazano pekačo za 2 prsta na visoko. Po vrhu naloži 25 dkg opranih češenj in peci v srednje vroči pečici približno tri četrt ure.

CRTE IN SPET CRTE. ASIMETRIJA JE TU IZRAŽENA Z DIAGONALNO LEZECIMI ČRTAMI. KROJ JE PREPROST, HRBET JE GLOBOKO IZREZAN, BARVE SO ZIVO PISANE.

VELIKO SREČANJE

Jean Gabin: Jean-Paul Belmondo

Najpomembnejša predstavnika starejše in mlajše generacije francoskih filmskih igralcev sta pred kratkim skupno stopila pred filmske kamere. Jeana Gabina in Jeana-Paula Belmonda je v filmu »Opica in zima« zdrsnil režiser Henri Verneuil, ki mu za to zamisel lahko iskreno čestitamo. Tudi najbolj pesimistični opazovalci so napovedovali, da bo to srečanje ukresalo nekaj isker. Pravijo pa, da je nastal pravi bengalični ogenj.

Glavno vlogo igra razen Gabina in Belmonda — božanska steklenica in kozarec velika tolažnika zemeljskega gorja. To ju je zblizalo. Pri petem kozarcu sarkija, riževga žganja je Quentin pozabil na svojo slovesno obljubo, da ne bo več pil, ki si jo je dal pred petnajstimi leti in sicer med bombardiranjem

veliki družini tistih, ki sta jim steklenica in kozarec velika tolažnika zemeljskega gorja. To ju je zblizalo. Pri petem kozarcu sarkija, riževga žganja je Quentin pozabil na svojo slovesno obljubo, da ne bo več pil, ki si jo je dal pred petnajstimi leti in sicer med bombardiranjem

na Kitajskem. Kot da ne bi bil več lastnik tigrevilske gostilne, kot da je spet podčastnik mornariških strelcev na Jangce-Kiangu mu je bilo. Po šestem kozarcu se je tudi Fouquet prepustil tokovom domišljije in se še enkrat znašel na Spanskem. V svoji pijanosti je zaplesal flamenco in se podal v bikoborbo med avtomobili na vrveči ulici.

Resničnost pa je čisto drugačna in veliko bolj banalna. Fouquet je prišel v Tigreville po svojo hčerko Marijo, ki je tam v nekem zavetišču. Bilo ga je sram stalne pijanosti in ni upal tak pred njo. Zato mu je hotel novi prijatelj Quentin pomagati — in sicer tako, da bi vlomil v internat in dekletce ugrabil, toda podvig mu je spodletel. V jezi sta si vinska brata privoščila še drugo avanturo: na plaži sta priredila peklenški ognjemet, s katerim sta razsvetlila vse mesto in priključila policaje.

IZTREZNJEN

Drugo jutro se je Fouquet zbudil iztreznjen, v veži gostišča pa ga je mirno čakala mala Marija. Za pesnika je bil zdaj čas, da bi pijanske sanje zamenjal za resnično življenje — in spoznal je, da je končno tudi v njem nekaj poetičnega. Otrok in oče sta se z roko v roki odpravila na kolodvor. Stari Quentin pa ju je spremljal in jima pripovedoval povest o opici in zimi: »Ko se na Kitajskem približa zima in pridejo prve zmrzeli, je tam najti mnogo izgubljenih malih opic, ki so iz radovednosti ali na popotovanju zašle predaleč in se znašle v tuji, neprijazni deželi, kjer tavajo naokoli brez staršev in prijateljev. Ker ljudje tam doli mislijo, da ima opica dušo, so dobri z njimi in dajejo denar, da jih polove in odpeljejo nazaj v njihovo rodno džunglo, kjer bodo med svojimi prijatelji lahko živele naprej. Tako v začetku zime celi vlaki opic potujejo domov v džunglo...«

Ko je vlak odhajal, je Marija vprašala svojega očeta: »Kaj misliš, ali je Quentin videl take opice?« Oče pa ji je odvrnil: »Prepričan sem, da je vsaj eno...«

Filmske zanimivosti

● HIŠA IGRAVKE

Gina Lollobrigida je prodala svojo veliko hišo v Torontu. Kanadčani niso nad tem nič navdušeni, Italijani pa so čisto zadovoljni. Poročajo tudi, da bo Gina prodala svoje Spomine — za 50 milijonov...

● TRIKRAT PRED SODIŠCEM

V enem samem dnevu se je Anita Ekberg morala pojaviti pred tremi sodišči pred enim zaradi neizpoljene pogodbe z nekim založnikom, pred drugim zaradi tožbe, ki jo je vložila proti nekemu časopisu, ker jo je imenoval »selivko«, pred tretjim pa zaradi tožbe, ki jo je vložila proti svojemu nekdanjemu zaročencu, ki da je ponaredil njen podpis na čeku.

JEAN PAUL BELMONDO IGRA PESNIKA

GABIN JE ZAPEL

Ko je Jean Gabin zaigral to svojo 63. vlogo, se je spomnil, da je nekoč pel v music-hallu in tako je sam zapel nekaj kupletov, seveda z glasom, ki ne more skriti vinskega navdila. Medtem pa Jean-Paul Belmondo nikakor ni hotel zapeti, vse, kar je režiser mogel spraviti iz njega, je bilo nekaj neartikuliranih glasov, ki pa bi jih mirno lahko naptilli pijanosti. Tudi v ostalih vlogah so nastopili nekateri znani francoski igralci, vendar pa povsem razumljivo vse preglasita — ne le s svojo hrupnostjo, ampak tudi s svojo izredno igro — veterana stare generacije Jean Gabin in veteran »novega vala« Jean-Paul Belmondo. Upajmo, da bomo njuna hripava vinska glasova v tem uspelem duetu kaj kmalu zaslišali tudi v naših dvoranah.

DUSAN OGRIZEK

JEAN GABIN VINSKA BRATCA VOJNI VETERAN JEAN GABIN IN PESNIK JEAN-PAUL BELMONDO STA SE ZELO DOBRO RAZUMELA, ZAKAJ V VINU NI SAMO RESNICA, AMPAK TUDI PRIJATELJSTVO

LEPA CLAUDIA CARDINALE JE PRED KRATKIM DOPOLNILA KOMAJ TRIINDVAJSETO LETO, VENDAR JE DANES TAKOREKOČ ZE NA SAMEM VRHU FILMSKEGA BABILONSKEGA STOLPA

Novo doma...

Na puljskem festivalu, ki bo od 27. julija do 2. avgusta bodo zavrtili samo 12 filmov — od 18 prijavljenih. Žirija za izbor filmov in žirija za ocenjevanje filmov sta se združili v eno. Ta bo vsekakor imela zelo nevarno delo — izbrati najboljšo od letošnje pičle in izredno slabe bere.

...nove na lujem

Produceent, režiser, igravec, pisec in glasbenik Bryan Forbes, ki smo ga videli v »Ligi gentlemanov«, bi za svoj novi film »Seansa na deževno popoldne« rad pridobil Simone Signoret, da bi zaigrala vlogo medija.

Za film »Uklenjena krona«, v katerem bodo igrali Jean-Claude Pascal, Madeleine Robinson, Silva Koscina in Valérie Lagrange, je napisal scenarij popularni »novovalovski« igravec in pevec Charles Aznavour.

Izredno popularni pevec twista Johnny Hollyday bo jeseni stopil tudi pred filmske kamere, in sicer v filmu, ki ga bo režiral Francois Chalais, razen njega pa bosta nastopila Elke Sommer in Curd Jürgens. Za komercialni uspeh se filmu ob teh imenih ni treba bati, prav tako pa ni nobene bojazni, da bi bil kvaliteten.

Juliette Mayniel je na Azurni obali začela pod vodstvom Paula Lasryja snemati film »Srečanje«, v katerem igra skrivnostno dekle, ki se umori v nenavadnem gradu.

UGANKE S CESTE

Kdo ve največ o cestno-prometnih predpisih? To bi lahko trdili za naše najmlajše — pionirje in elcibane. Povedali so, kaj pomeni ta ali oni prometni znak, kdo ima prednost na križišču... To jim je prineslo tudi lepe

Komisija za vzgojo in varnost v prometu v Radovljici je v ponedeljek organizirala prireditev pod naslovom «KAJ VES O CESTNOPROMETNIH PREDPISIH». Pionirji s Koprivnika, Mošenj, Lipnice, Bleda, Bohinjske Bistrice itd. so odgovarjali brezhibno na postavljena vprašanja. Se najmlajši — elcibani, ki so komaj segali spravevalcu do pasu, so vedeli, kaj je to semafor in podobno.

Najboljši so bili seveda iz Lipnice, ki so v najtežji kategoriji osvojili moped. Nič manj niso za njimi zaostali

BODOČI BRODARSKI MODELARJI SO SE UDOBNO POCUTILI MED VOZNJO V COLNO PO SKOPJELOSKIH ULICAH V PARADI LJUDSKE TEHNIKE

mlada rast

nagrade. Eni so dobili moped, drugi fotoaparati, magnetni magneti, skiroje itd.

TAKOLE SO MLADI PIONIRJI ODGOVARJALI O PROMETNIH PREDPISIH PRETEKLI PONEDELJEK V RADOVLJICI

jali iz Koprivnika, Bohinjske Bele, Bohinjske Bistrice, hinjske Bele, Boh. Bistrice, saj so le malo bolj okorno odgovarjali na vprašanja. Seveda jih stroga komisija ni ocenila dovolj dobro za nagrado. Je pač tako, prvi je lahko samo eden. Prepričani smo, da pionirji, ki so ob nagrade, niso obupali.

Ob zanimivem programu o cestno-prometnih predpisih, je mlade Radovljičane zabaval tudi zabavni ansambl Francija Podjeda z Bleda. Kot solisti — pevec in recitatorji so se predstavili tudi pionirji. Lahko zapisemo, da so bili vsi dobri. Se poseben aplavz pa je doživela 12-letna DARJA LICEN z Bleda, ki je zapela popevki «MARN-BOLINA» in «ZEMLJA PLESE». Tako je mala Darja odgovorila na nekaj vprašanj:

«Od kdaj že poješ?»
«To se ne spomnim, mislim, da sem bila stara 5 let.»

«Ali hodiš v glasbeno šolo?»

«Hodim in se učim klavir.»

«Kateri pevki popevk sta ti najbolj všeč?»

«Beti Jarković in Lola Novaković.»

«Kateri razred obiskuješ sedaj?»

«Sesti in mislim, da ga bom naredila s prav dobrimi rezultati.»

Seveda veselja po končani prireditvi ni bilo konec. Dva pionirja sta zgrabila moped in že hotela narediti poskusno vožnjo. Toda škoda, ko v rezervoarju ni bilo še nič goriva. Najboljši iz radovljiske občine bodo v jeseni nastopili tudi na okrajni prireditvi v Kranju.

MILAN ŽIVKOVIČ

DARJA LICEN

Bila sem pri Titu

Ko so me učenci kriške šole izvolili, da grem k tovarišu Titu, sem bila presenečena in vesela. Hvaležna sem jim za izkazano zaupanje.

V nedeljo pred dnevom mladosti smo se predstavniški pionirjev iz vse Slovenije zbrali v Ljubljani. Ljubljanski pionirji so nas spremenili in nam naročili besilke in pozdrave za tovariša Tita. Pot v Beo-

grad je bila dolga, vendar je minila v veselom razpoloženju. Nastanili smo se v pionirskem mestu, kjer je kot v pravljici. Med parki stoje lepe male hišice in lepa igrišča. Tudi na Avstriji nam je zelo ugajalo.

Ko smo stopali — obklenjeni v pionirske kroje — skozi vrata Belega dvora, smo bili zelo nestrpni in kar malo temo nam je bilo. Res, to mi kar tako — obiskati tovariša Tita. Ko je prišel v dvorano, kjer smo se zbrali, smo nekaj sekund presenečeno molčali, nato pa smo z vedrimi glasovi vzkljubili: Tito je naš, mi smo Titovi! Pridružili so se nam tudi pionirji iz ostalih republik. V kratkem govoru nam je povedal, da si želi, da bi bili dobri in pridni učenci in nam naročil pozdrave za vse ostale pionirje, ki ga niso mogli obiskati. Nato nam je vsem dal roko, mi pa smo mu žestitali k rojstnemu dnevu in mu izročili darila. Tovariš Tito nas je peljal na vrt, kjer smo bili pogovorni. Z nami je pel, se umejal in nas zabaval. Ko je potekel čas našega obiska, smo neradi odšli, saj je pri njem tako zelo prijetno.

MARJETKA PRIMOŽIČ

VINO IN KLOBASA

Gospodinjka učiteljica je v enem izmed višjih razredov osnovne šole govorila učencem o prebavi hrane in tako je nanesel pogovor tudi na to, da po klobasi ni zdravci piti vode. «Kaj mislite, otroci, zakaj pa pije vina ne škoduje?» Je ob tej priložnosti vprašala.

«Zato ker gre vino tako ah tako v glavo in ne v želodec», je takoj vedel povedati Stane.

Jež in lisica

Lisica je vprašala ježa: «Koliko pameti imaš?»
«Eno,» reče jež — «kaj pa ti?»
«Jaz pa kar sedemdeset,» odgovori lisica.
«Ne verjamem, kakler ne prideš,» zakliče jež.
«Ti naj bo, pojdi z menom.»

ti se ne premakni. Ko bo videl, da se ne zganee, bo mislil, da si mriva, izvlekel ti bo tace iz pasti in te vrgel poleg sebe. Ti pa naglo skoči in jo pobriši.»

Lisica je tako tudi storila in se rešila.

Opeljal jo je k pasti, ki jo je lovec postavil in s pretjo pokrtil, da je ni opazila. Rekel ji je, naj pomoli tace kvišku in udari poleg z njo in ob zemljo, rekoč: «Da, prisegam!»
Tako je tudi storila in pastjo je zgrabila za obe taci.
«K-ko naj se zdaj rešim,» vpraša lisica ježa za svet.
«K-ko bi te mogel poučiti z eno samo pametjo!» odgovori jež.
Lisica reče:
«Vidim, da me je pogubila ta prisega. A vendarle, nauči me.»
Tedaj ji reče jež:
«Ko bo prišel lovec, da bi te ujel, se naredi mrivo. — Enkrat te bo ošinil s kolecem,

NEKOČ JE BILA KOCICA V KROPI IZ LUBJA VARNO ZAVELJE MED NEVIHTAMI, TOKRAT PA JE BILA ZAVETJE STEVILNIM RADOVEDNIM OCEM

SRECA V NESRECI

— Jaz sem Amadeus. Veseli me, da sva se spoznala

BREZ BESED

MED OPERACIJO

— Videti je, da bolnik še vedno ne spi

V KNJIGARNI

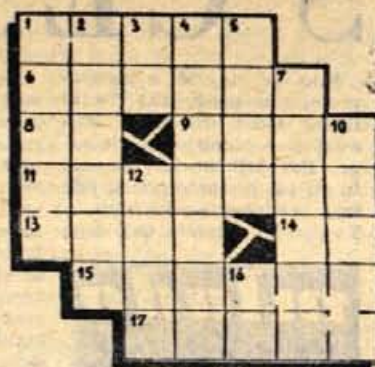
— Ta knjiga mi je všeč. Vzela jo bom

PRI ZOBOZDRAVNIKU

— Toda jaz sem zobozdravnik

Križanka št. 3

Križanka je magična, zato velja prva številka za opis vodoravno, druga pa za navpično:

- 1., 1. iglasto drevo, ki jeseni odvrže iglice, 7., 2. zadeva, spor, pravda, 8., 3. vse, 9., 14. avtomobilska oznaka Stipa, 10., 4. ljubezensko pesništvo, 12., 5. avtomobilska oznaka Sarajeva, 13., 11. mesteca pod Fruško goro, 14., 9. češka znamka avtomobilov, 15., 6. gostinski uslužbenec.

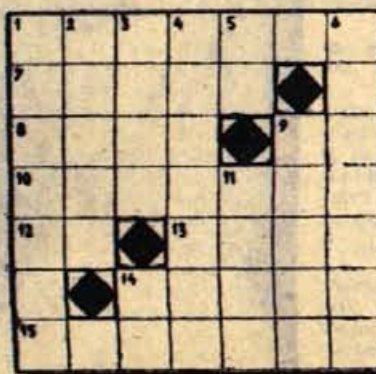
Rešitev križanke št. 33

Vodoravno: 1. kantata, 8. arcopag, 9. na, 10. nika, 11. las, 12. stol, 14. PU, 16. režiser, 18. pratika.

Rešitev križanke št. 34

Vodoravno: 1. akacija, 7. kotel, 8. stol, 9. Be, 10. celibat, 12. il, 13. Ba, 14. Balas, 15. ametist.

Križanka št. 35

Križanka je magična, zato velja prva številka za opis vodoravno, druga pa za navpično:

- 1., 1. podoba, lik, 6., 2. mesto v Srbiji blizu Kragujevca, 8., 3. začetnici slovenskega pisatelja (Tolminci), 9., 12. nemška reka, 11., 4. barvitost, 13., 5. Ober, 14., 16. kemijski simbol za stroncij, 15., 7. ledvice, 17., 10. rimsko preddvorje.

Anekdoti

NORMALNI CLOVEK

Neki študent po predavanju vpraša svojega profesorja, znanega psihiatra:

— Gospod doktor, do podrobnosti ste nam opisali abnormalnega človeka in njegovo obnašanje. Povejte nam prosim kaj tudi o normalni edinki. Če to ni sedaj na programu, kdaj nam boste potem govorili o tem?

— Kakor hitro najdem normalnega človeka — je odgovoril profesor.

SODOBNI PREGOVORI

Mlado drevje se pripogiba — stara pa komunalci sekajo.

Kdor rano hlil v službo — ni v sorodstvu s šefom, pa zato ne sme zamujati.

Prijatelj mojega prijatelja je tudi moj — porok.

Dober glas se daleč sliši, dobra podkupnina pa še dlje.

Kar lahko storiš danes — pusti za jutri da bo kdo drug naredil.

Nekoč, pred mnogimi leti sem bil vajenec v neki tiskarni. Skupaj z menoj so se izučevali obrti še trije fantje. Nekega dne je od nekod pripotoval v mesto 19-letni dolgin. Imel je ribje oči in popolnoma nedolžen obraz, ki je dajal vtis, da se nikoli ni nasmejal. Strinjali smo se v tem, da je neumen in zato smo sklenili, da ga bomo prestrašili. Odšli smo k lekarnarju in ga poprosili, naj nam posodi človeško okostje. V tem času je tako okostje veljalo petdeset dolarjev. (Ne vem, po koliko je danes, ko so cene poskočile.)

Torej, okoli desetih zvečer smo odnesli okostje iz lekarne. Vse smo premislili: napovedali bomo temu dečku — imenoval se je Nikodemus Dodge — sestanek v centru mesta. Ko bo odšel od doma, mu bomo položili okostje v posteljo. Zivel je v samotni, na periferiji mesta, v majhni leseni koči. Ko smo odložili okostje, smo se sprehodili z njim po mestu, potem pa je odšel domov. Ze vnaprej smo slavili zmago, ker nam je šala uspela.

Toda počasi je veselje plahnelo in črne misli so nam začele rojiti

po glavi. Kaj če se naš Dodge tojev. Toliko denarja ne bi mogli začeti dirjati in vpiti po ulicah. Bili smo vznemirjeni in nismo več mislili na šalo.

Mučilo nas je kesanje, ko smo dospeli do njegove kočice in pogledali skozi okno. A kaj mislite, da smo videli? Sedi ti naš dolgin na

postelji in grize ogromen medenjak. Odgrizne košček, nato malo zaigra na orglice, pa spet vzame medenjak. A okoli njega so razmetane igračke, drobnjarije, sladkarije. Hitro smo zvedeli resnico. Nikodemus je okostje prodal za pet dolarjev. Okostje, ki je bilo vredno petdeset! S solznimi očmi smo stekli k lekarnarju in mu vse povedali. Toda kako zbrati petdeset dolarjiko prestraši, da nor od strahu

služiti niti v dvesto, petdesetih letih!

Na srečo je bil lekarnar dober človek. Rekel je, da nam vse odpusti, a da bi želel dobiti naša okostja, ko nam ne bodo več potrebna. Čisto v redu, ali ne? Pustili smo mu torej poirdila in pomirjeni odšli, prepričani, da lekar-

nar v svojem žaljenju še ni naredil bolj neuspele spekulacije.

Po določenem času je eden izmed mojih tovarišev utonil. Tako je bilo eno okostje manj in lekarnar je bil zares užaločen. Preteklo je še nekaj let in potem je drugi fant iz naše četvorice poletel z balonom. Za to so mu obljubili petdeset dolarjev na vro in ga prepričevali, da bo dobil milijon, ko se bo vrnil na zemljo! In tako se je lekarnarjeva inve-

sticija dobesedno topila pred njegovimi očmi. Spet je preteklo nekaj let in potem je tretjemu fantu padlo na pamet, da bi preizkusil, če dinamit eksplodira. In pomislite, eksperiment je uspel. Res je, da so nekaj našli, in to toliko, da bi vse skupaj lahko vtaknil v žep od tolovnika. To je bilo pa tudi dovolj za dokaz, da je lekarnarjeva lastnina spet utrpela izgubo.

Lekarnar je bil že v letih, ko se je začel dopisovati z menoj. Postal sem mu najmilejši korespondent. To je zares čudovit človek! Nikamor me ne priganja, na ničemer ne vztraja, vedno je zelo olikan in nikoli ni imenoval mojega okostja — skelet. Samo včasih me zelo prijazno vprašuje: »No, kako se drži? Pazite nanj! Je v redu?«

Nedavno tega sem od njega dobil telegram, ki mi ga je poslal ponoči, da je izkoristil zmanjšano tarifo. V tem telegramu mi sporoča, da je ostarel, da imetje počasi izgublja svojo vrednost in me prosi, naj mu plačam vsaj del svojega dolga, a za ostanek mi je pripravljen dati daljši rok.

Pomislite samo, kako velikodušen človek je! MARK TWAIN

Velikodušni lekarnar